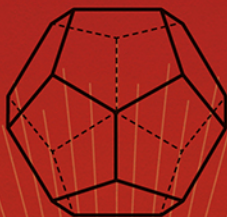

MATS
SÖDERLUND
HROZBA

SÉRIE POTOMCI

HROZBA

The Threat (Hotet)

Copyright © 2018 by Mats Söderlund

First published by Rabén & Sjögren, Sweden

Published by arrangement with Nordin Agency AB, Sweden.

Všetchna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Vladimíra Mužíková, 2020

Cover © Sara R. Acedo, 2020

© DOBROVSKÝ s. r. o., 2020

ISBN 978-80-7642-961-1 (pdf)

MATS
SÖDERLUND

HROZBA

SÉRIE POTOMCI

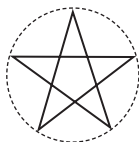
Toto je ověřená informace, že obyvatelé severských říší požívají značných služeb a pomoci od trollů. Nejčastěji k tomu dochází ve stájích a dolech. V těch později zmíněných nechávají trolly lámat, rubat a drtit rudu, nakládat ji do košů, jakož i příčinlivě se starat o ty bloky a lana, jimiž se důlní výtah vytahuje do výšky. Kdykoliv se jim zlíbí, zjevují se horníkům v podobě stínových přeludů všemožných tvarů, přičemž zvučným hlasem vydávají posměšný řehot a dalšími podobně klamnými přeludy a kejkli bez ustání balamutí chudáky lidí.

Olaus Magnus
Historie severských národů, rok 1555

PROKLETÍ VZDECHŮ

*Sáhni si na horu, sáhni si, jak čas dýchá
z hluboké temnoty, celá hora se otřásá,
sáhni si, jak se její vzpomínky chvějí, ty, co spí,
jejich vzdechy hledají nějaký smysl,
není žádného smyslu, zatímco svět
se otáčí stále dokola a pevně ukotven
ve svém slunci, ty mlčenlivé sní dál.
A v té hloubce tam dole jejich vzdechy zůstanou
navždy uvězněné v chladné jeskyni.*

Jenny Gaupa Erikssonová

JEDNA

Jenny bylo jedenáct, když se její táta ztratil. Během čtyř dní spolu prošli celé údolí Tarradalen, vystoupali až na vrcholky hor a přiblížili se Alkajaure. Společnost jim dělali kulíci, kteří v bezpečné vzdálenosti pobíhali s nataženými krky mezi trsy trávy, občas se zastavili a rozhlédli. *Tlu – i*, pokřikovali, *tlu – i*, nadouvali své černé náprsenky, sledovali Jenny a tátu, krok za krokem, trs za trsem, dokud nepřebíral štafetu další stopař. Jenny pozorovala jejich pohledy, působily tak vystrašeně. Co chcete? říkala si. Co se nám to snažíte říct? *Pojď – sem? Pojď – za mnou?* Co říkali? Možná se jen navzájem varovali, nebo své mladé? *Dávej – pozor! Dávej – pozor!*

Sundali si batohy a opřeli je o kámen. Táta jí podal čutoru. Bylo příjemné na to nemuset myslet, jenom pít, co hrdlo ráčí. Učiněný luxus, voda navíc chutnala skvěle, jako ledová žula, ne jako ta doma z plastové lahve s pachutí prachu. Táta rozdělal oheň a nabral do konvice vodu z potoka na kafe. Jenny rozložila mapu a přečetla si názvy: Sarvesjåkkå, Låutak, Akka.

Tlu – i, tlu – i.

Byla poslední, kdo ho viděl.

Kouř z ohně jí stoupal do nosu a pálil v očích. Jenny se rozkašlala, chutnalo to jako dehet. Zvedla oči od mapy. Vrcholky hor černé jak strupy byly poprášené čerstvým sněhem. Odsud bylo vidět na starý stříbrný důl, přimhouřila oči, mezi hustými mraky prosvítlo slunce a rozzářilo úbočí hor podzimními barvami vřesu, zakrslých bříz a medvědice alpské. Do nosu ji udeřila směsice vůní z rozbředlého ledovce, rozbahněných

sobích pastvin, písčité pláže a rybářských sítí rozvěšených na dřevěných kůlech dole u jezera. Ochutnala každou jednotlivou vůni zvlášť. Některé byly příjemné jako máslo nebo med. Jiné připomínaly krysí výkaly, piliny a stojatou vodu.

Přestože tu byla poprvé v životě, připadaly jí ty vůně povědomé, příběhy o místech a dobách vzdálených na míle daleko. Něco voní jako modrý jíl, protože si pamatujete, jak modrý jíl voní.

Může si člověk pamatovat místa, na kterých nikdy nebyl?

Možná to byla jen ozvěna příběhů, které jí vyprávěl táta.

Když si člověk něco představuje dostatečně dlouho, stane se to nakonec skutečností.

Celý svět je složený ze vzpomínek.

Táta často mluvil o alkavareské kapli a dolu. Vždycky si přála tam jet.

Oheň praskal a voda v konvici bzučela jak roj včel.

Tenhle okamžik si budu pamatovat do konce života, pomyslela si. Doma ve Skelleftehamnu je kouř cítit... borovým dehtem. Cestou údolím voněl břízou a březovou kůrou. Tady nahoře mokrou vrbou.

Zábly ji prsty.

Táta přecházel kolem ohně tam a zpátky. Jenny nechtěla, aby si všiml, že je jí zima, upírala oči do mapy a sledovala vzdouvající se křivky hor, soustředila se a vnitřním zrakem viděla, jak pohoří vystupuje z papíru a proměňuje se v trojrozměrný obrázek. Zavřela oči a rozprostřela obraz nad krajinou, představila si úbočí nad jezerem a prudký kopec na druhém břehu plný kamení a skalních bloků. Představila si, jak se její tělo pohupuje, když přechází přes slatiny na dně údolí, představila si vodu a proudy v Miellätno, jak ji zachycují víry a vysávají bránici. Jak paže s vycházkovými holemi kmitají přes tundru směrem na západ, po úbočí nahoru do, jak to stálo v mapě? Otevřela oči. Padjelanty?

„Co znamená Padjelanta?“

Táta klečel na zemi a rozfoukával oheň. Větvičky se rozhouřely a plameny olizovaly konvici na kávu začouzenou sazemi a smůlou.

„Vyšší země,“ řekl. „Není to krásný?“

„Hezčí, než jsem si myslela. Děkuju, děkuju, děkuju, že jsi mě sem vzal s sebou.“

„Haha, to víš, že jo, ale za to poděkuj mámě, až se vrátíme domů. To ona mě přemluvila.“

„Díky, mami.“

„Jsem rád, že se tady s tím prostředím seznámíš.“ Táta se k ní natočil a vzal její ruce do svých. „Jednou...“ Zmlkl. „Jsi úplně ledová.“

„Co jednou?“

„Až budeš starší, tak se sem spolu vrátíme.“

Pustil ji.

Nesnášela, když dospělí mluvili tímhle způsobem.

Táta se k ní obrátil zády a dal ruce v bok.

„Dneska nás čeká ještě deset kilometrů,“ řekl, „zvládneš to, Jenny?“

Jestli to zvládnou, protočila oči. S přehledem vyhrála västerbottenský přebor v orientačním běhu. Ale vadilo jí, že nemůže soutěžit proti starším, čtrnácti až šestnáctiletým, protože by porazila i je. Máma s tátou jí ale pořád říkali, že ještě musí počkat. Proč? Nesnášela čekání.

Bylo jedno, jak daleko musela jít nebo běžet, vždycky měla rezervu, běh měla v krvi. Nejraději běhala po lese. Divoce a nezřízeně. Když se musela ohýbat pod větvemi, probíhat roštím, přeskakovat kořeny a kamenné bloky.

Měla kondici jako los. To by měl táta vědět. Její batoh teď vážil třináct kilo, ale nejraději by si do něj naložila ještě víc. Znovu zavřela oči. Napjala své smysly, které dosáhly daleko za hranici jejího vidění. Krajina se stala její prodlouženou paží,

prsty přejela po svazích hor, dotkla se jejich ostrých vrcholků. Na druhé straně Alkajaure ležel důl s kamennou kaplí. Jenny zaostřila pohled, prohledala skalní soutěsky a kamenná pole, ale žádný pohyb na nich nezaznamenala, úbočí odshora až dolů pokrýval jen mech, kameny a lišejník.

Od chvíle, kdy vyšli z Kvikkjokku, nepotkali ani živáčka. Vypadalo to, že jsou tady úplně sami.

DVĚ

Augpaligtok se odrazila pravou nohou, vyskočila s ruksakem pevně utaženým na zádech a rozeběhla se přes skaliska. Do prsou jí narážela automatická puška a při balancování mrskala ocasem ze strany na stranu. Dýchala nosem, vzduch páčil, další skok a pak zase běh s rudým vírem vlasů za sebou. Pot jí stékal po spáncích dolů přes čelisti, po krku, mezi lopatky, lepil v podpaží, štípal v odřeninách od límce a popruhů na rami. Sevřela pěst, jako by jí ta černá kostka už ležela v dlani.

Ostatní běželi s batohy poskakujícími na zádech horským lesem v řadě za ní, přelétali kamenné bloky jeden po druhém, balancovali, tlumili doskoky, další skok a tak pořád dál.

Dýchala zhluboka a oči upírala do krajiny daleko před sebou. Vzduch byl prosycený vůní šichy černé, vřesu, horské vody, jež bublala vedle ní, losů, kteří tudy před pár hodinami prošli, kouřem v dálce, jenž odváděl myšlenky, a mokré vrby.

Stezka se kroutila vzhůru k vrcholům hor.

Tohle byla její země.

Chuť čerstvého masa ogrilovaného nad žhavými oharky.
Její století.

Lovit zvěř, vyvrhnout ji a rovnou na místě si z ní vyříznout
ty nejlepší kousky.

Kdo by jí v tom mohl zabránit?

Měla hlad – ale to teď muselo počkat.

Plíce jí naplňoval vzduch.

Nebudou klást odpor, pomyslela si.

Pot, který se nahromadil v záhybech kůže, jí stekl do koutku oka. Hřbetem ruky si ho setřela. Seschlá kůže kolem očí jí popraskala, mikroskopické trhlinky se postupně rozšiřovaly a nasávaly do sebe pot.

V nich se tvořily usazeniny.

Takhle se na nás podepisuje zub času.

Utáhla si popruhy na ramenou a batoh jí přilnul ještě víc k tělu, jak skalní duch, pevně se usadil na zádech a našeptával: rychleji, vpřed, dál. Ať nás nic nezastaví.

Augpaligtok zrychlila tempo, ti druzí v závěsu za ní prodloužili krok, zvyklí na dlouhý běh, nerovný terén a týdny urputné žízně, potu a pachutě kovu.

Les prořídł. Kolem potoka je šlehalo vrbové proutí do stehen a trhalo jim oblečení. Horská bystrina se vlnila podél cesty údolím jak hedvábná nit.

V dálce slyšela kroky, to bude Aleksander, každou chvíli by tam měl dorazit. Přiblížili se k potoku, zpomalili. Augpaligtok se rozhlédla, šla k vodě, shodila batoh na zem.

„Napijeme se,“ řekla.

Batohy dopadly do trávy, zbytek skupiny poklekl vedle potoka a ponořil kuksy do vody. Nad jejich hlavami se na severu tyčil masiv Akka jak obří zub.

Pramenitá voda jim svlačila ústa.

Mezi strmými kopci prosvítal bledý led, Augpaligtok otočila hlavu směrem na jih a tam ho uviděla přicházet, brodil se

bystřinou a voda mu obtékala kolem lýtek. Vylezl na strmý břeh a postavil se před ni.

Dopila, znovu naplnila kusu a podala ji Aleksanderovi, ten si odhrnul ofinu na stranu a vypil ji.

„Už jsou blízko,“ řekl.

TŘI

Táta sundal konvici z ohně. Jenny k němu natáhla ruku s kuskou, nalil jí kávu, která vypadala jak pramen rozzářeného zlata. Držela hrnek v rukou a hrála se o něj, chtěla by tu zůstat a prozkoumat stříbrný důl, hromady strusky a půdu kolem, zbytky dolu, pachy, nasát místní atmosféru. Co všechno tu jejich předci zažili, Sámové a poddaní, kteří byli nuceni doloovat rudu pomocí ohně a krumpáčů a dlát. Ukázala na protější stranu.

„Prosím, nemohli bychom přespát u kaple?“

„Co jsme se tady nadřeli,“ odpověděl otec. „Ale moc stříbra jsme tu nenašli.“

Vyprávěl o tom pořád dokola. Rodinná legenda, kterou už Jenny znala nazpaměť. Hornické příběhy, jež se vyprávěly u stolu doma ve Skelleftehamnu a u zapálených ohňů, když kempovali na Näsuddenu.

Vzpomínky na práci v dole v osmnáctém století.

Kněz a předáci směli jíst uvnitř v kapli, grilované losí maso a krevní tučnici. Horníci si vařili venku nad ohněm. Soby, siveny, šťovík a děhel lékařský.

Táta tvrdil, že příběhy, fotky a knihy jsou jen různé způsoby předávání našich vzpomínek dál. Naše zážitky se tak současně stanou zkušeností někoho dalšího. A to, co zůstane, o čem si vzájemně vyprávíme, je to, co nám později poví, jací jsme.

Jenny se ze všech sil snažila pamatovat si správné věci, protože se bála, aby se ty vzpomínky nevytratily a z ní pak nebyl jiný člověk. Ale co je správné? Všimla si, že příběhy se samy od sebe mění, že mají vlastní vůli, jako by chtěly být vyprávěny po svém a dělaly se lepšími, než ve skutečnosti jsou. Představila si, že dokonce i děti musely z dolu vynášet rudu v koších. Že je Švédi bičovali po zádech a v břichu jim kručelo hlady a že táta plánoval jejich útěk, že je všechny chtěl zachránit.

Vzpomínky jsou důležité, řekl táta. Protože vzpomínkami se učíme a zlepšujeme. Dokonce i rostliny mají paměť, hluboko uvnitř svých buněk. Svět je plný útržků vzpomínek a dojmů, jež putují z jednoho místa na druhé. Od deště v Alkavagge přes pach potu až k čerstvě uvažené kávě. Vítr s sebou nese vzpomínky na březové dřevo, na zurčící vodu, na kroky a ozvěnu kroků.

Teď tedy konečně uvidí důl na vlastní oči. Třeba najde i pár stříbrných zrněk? Jenny ochutnala kávu a zašklebila se, odhrnula si pramínek vlasů z očí a kousla si do sušenky.

„Nemohli bychom přespát u kaple?“ zeptala se.

„Když jsme tam těžili stříbro, byla tam spousta lidí.“

Jenny napnula oči na druhou stranu údolí, proč nechce zůstat u dolu? Snažila se najít vchod do dolu, kde by mohl být?

„Prosím, přespíme tam?“

„Střecha je nová.“

Jenny připadala střecha strašně stará, porostlá mechem a omšelá.

Táta sledoval pomocí termovize pobřeží, od místa, kde potok vtékal do jezera, až nahoru k zavěšené lávce nad Miel-lätno.

„Půjdeme ke kapli, ale do Låutakjauratj musíme dojít, než bude tma. Abychom stihli ještě postavit stan, nasbírat dřevo, uvařit jídlo. Vždyť víš, v horách se noc připlíží jak... divoká kočka. V jednu chvíli je světlo, hned nato tma, poklop zapadne, světlo v mrazáku zhasne.“

Samozřejmě, že to vím, pomyslela si Jenny, kolikrát jsem už ležela ve tmě ve stanu a poslouchala, jak se bělokuři chechtají jak blázniví klauni. Táta říkal, že jsou to osamělí tuláci, kteří zabloudili a rozprchli se po vřesovištích. A kdo ví, možná se kolem kaple a dolu potulují strašidla? Šťouchl ji loktem do boku. Hlasitě si povzdechla. Ještě že jsou tu sami. Jak trapný může být člověk od jedničky do stovky?

Kolem jezera proběhlo několik sobů.

Jenny natáhla s přimhouřenýma očima krk, moc si přála vidět rosomáka. Její kamarádi si mysleli, že je divná, jen proto, že vidí daleko. To oni jsou divní, pomyslela si, jak to mohli nevidět? Sledovala dva orly plachtící ve skalní rozsedlině. Vypadalo to tak jednoduše, rozpřáhnout paže a nechat se unášet vzduchem, žádný batoh, žádný cíl. Přesně tak se cítila při orientačním běhu, jako by letěla lesem a vzduch jí proudil plícemi. Jeden pohled do mapy a vyrazit. Zavřít oči a nechat se vést vnitřním kompasem, s mapou uloženou v hlavě. Ale táta trval na tom, že se musí naučit číst v mapě.

„Podívej,“ řekl a vytáhl kompas, držel jí ho před očima. „Musíš natočit mapu doprava.“

Jako kdyby to nevěděla, ona potřebovala mapu jen k tomu, aby se naučila jména hor a jezer. Domů trefila vždycky. Táta si všiml, jak ji to nebaví.

„Odkud jsme vyšli?“ zeptal se táta.

Jenny ukázala šikmo za sebe, ne na cestu, ale na místo vzdálené několik mil odsud, ukryté za nejbližším vrcholkem hory, přes údolí a říční deltu, nahoru na druhou stranu, kde se zastavil dopravní pod.

„Správně,“ řekl táta, „a kam jdeme?“

Do mapy se dívali už mnohokrát. Táta jí ukázal, kudy půjdou. Věděla, kde leží Ritsem. Zvedla ruku a ukázala na severoseverovýchod přímo na příkrou skalní stěnu, která jim stála v cestě.

„Správně, já vím, že to víš. Ale kde jsme teď? A kudy půjdeme?“

Jenny se narovнала a rozhlédla kolem sebe. Tady. Jsme tady, pomyslela si. Jak to myslí? Kde jinde bychom byli? Podívala se do mapy.

„No, jsme asi tady,“ řekla a ledabyly zapíchla prst do mapy, „blízko jezera.“

„Na druhé straně můžeš přímo před sebou vidět kapli a dole sobí pastvinu.“

Táta ukazoval střídavě na jezero a střídavě do mapy, prsty nakreslil dvě linky a namířil na černý kruh.

„V místě, kde se linky kříží...“

„Kde přesně je ten důl?“ zeptala se Jenny.

„Tady je vyznačen.“ Ukázal na přerušovanou čáru v mapě, drobným písmem tam stálo *důlní oblast*.

„Musíš se naučit číst v mapě,“ řekl. „Je v ní spousta potřebných informací.“

„Ale já to vím,“ namítla.

„Ukaž mi to.“

Zavřela oči a nahlédla do své vlastní mapy, krajiny čar a barev a stínů, filmu, ve kterém se mohla pohybovat, létat v něm, plout, kousek po kousku objevovat jeho jednotlivá zákoutí. Vystoupala nad místo, kde seděli a pili kávu. Uložila si do paměti ohniště, tátu, viděla soby na břehu jezera. Pak

pomalů otevřela oči a položila svůj vlastní obraz přes mapu, ukázala rohem kompasu na místo, kde se sbíhaly otcovy linky.

„Já vím, že vždycky najdeš stanoviště, ale to nestačí. Musíš umět ukázat i druhým, kde jsi a kam jdete.“

„Nepůjdeme už?“

„Když jsem byl mladý, tak tady nahoře ležel ledovec na každém horském masivu, rokly byly celý rok plné sněhu. Teď je to všechno pryč.“

„Ale vždyť se ochladilo.“

„To jo, jenže předtím přišlo oteplení, ledy se ale zase vrátí.“

Jenny přešlapovala na místě, aby se zahřála.

„Mám nohy jak kus ledu.“

„Sbalíme to.“

„Je to daleko?“

„Podívej se do mapy,“ odpověděl táta a pokrčil rameny.

ČTYŘI

Aleksander vrátil kuksu Augpaligtok. Ochutnala chladný vzduch vanoucí z výše položených míst a ucítila vůni pryskyřníku a lomikamene. Žulu, lišejník. Augpaligtok dovedla rozlišit sebemenší nuance. Ale pach jejich vlastního potu nic nepřekonal. Pro případ, že by je přece jen někdo sledoval, určila jednoho stopaře, aby neustále věřil ve vzduchu, a dalšího poslala po jejich stopách zpátky.

„Neviděli tě?“ zeptala se.

„Cestou jsem vyplašil jen párek sobů, ale myslím, že ne,“ odpověděl Aleksander.

„Potřebujeme je dostat oba dva,“ řekla Augpaligtok.

„Samozřejmě,“ souhlasil Aleksander, „konečně.“ Usmál se.

„Na tom není nic k smíchu,“ řekla Augpaligtok. „Akka se vyjádřila jasně. Jeda musíme dostat živého, ale řekla bych, že ta holka bude důležitější, než si myslíme.“

Aleksander ohrnul pysky a hluboce zavrčel, prudce hodil hlavou, až mu vlasy pleskly o záda, pevně sevřel prsty kolem pušky a bez rozmyšlení ji zvedl před sebe, kožený popruh se napnul a svaly na krku zatnuly.

Augpaligtok vymrštila ruku a uštědřila mu takový políček, že mu hlava odletěla na stranu a celý zavrával, vzhlédl k ní a otřel si krev z koutku úst.

„To se týká i tebe,“ řekla Augpaligtok, „především tebe. Jeda potřebujeme dostat živého. Není jisté, že má tu kostku u sebe.“

„Od kaple odešli před dvěma hodinami,“ řekl Aleksander. „Ještě před setměním si někde postaví stan.“

„Tma bude každou chvíli.“

„To je dobře, jestli zastaví někde poblíž bystřiny, tak nás neuslyší přicházet.“

Augpaligtok si nasadila batoh na záda, pevně utáhla popruhy. Hřbetem ruky si otřela oči. Popadli své zbraně a přebrodili potok, pak se rozeběhli směrem k Lăutaku a za kouřem z ohně.

Augpaligtok bušilo srdce, konečně, konečně.

P Ě T

Jenny shodila batoh ze zad a opřela ho o kamennou zeď kaple. Stáhla si z hlavy šátek a otřela si s ním čelo. Protáhla si ruce, boky, protočila ramena. Dveře i okenice byly zamčené a zajištěné železnou západkou. Konečky prstů pohladila dřevo, nakoukla dovnitř a zasnila se, jaké to bývalo dřív, chvíli se jí zdálo, jako by zevnitř slyšela hlasy. Táta obešel kapli kolem dokola a zkusil vzít za zámky a okenice. Jenny si představila skupiny vojáků a Sámů seskupené kolem ohňů a vařících kotlů. O kus výš se horou táhl jak hluboká jizva důlní tunel. Táta se zastavil u něčeho, co se podobalo oku v zemi, žlutě ohraničené díře plné vody, s vpadlým a hodně starým pohledem. Nešlo poznat, jak je hluboká, Jenny připadalo, že musí být bezedná. Představovala si to úplně jinak. Asi jako vstup do jeskyně nebo schody vedoucí do tmavé díry, kterou by mohla prozkoumat. Táta k ní natáhl ruku, Jenny se ho chytla a podřepla vedle něj, on se pak sklonil nad vodu a druhou rukou ji rozčeřil, Jenny udělala to samé. Oproti vzduchu se zdála být teplejší.

„Jak je to hluboký?“

„Tahle cesta je zavřená,“ řekl táta.

„A jak to vypadalo dřív?“

„Dřeli jsme tu jako koně a vlastně ani nevím proč.“

Jenny k němu zvedla oči, třásl se mu hlas, táta nemíval zlost, ale tenhle jeho tón už znala.

„Ale to už je několik set let stará záležitost,“ dodal, zvedl se a zamířil k obřímu kamennému bloku, který byl puklý a jedna jeho půlka odpadla na stranu. Vyskočil na něj a rozhlédl se

po údolí. Jenny šla za ním, vytáhla se nahoru na kámen. Rozhlédla se kolem sebe, tak tady tedy žili její předci. Snažila se si to představit, stát se jednou z nich, ale všechno to bylo už tak strašně dávno. Přesto si představila, že její praděda Galdur tady na těch kamenných stráních dřel do úmoru. Byla pyšná. Jedna její část byla součástí téhle historie. *Jenny Erikssonová, moji předci pracovali ve stříbrném dolu v Alkavare.*

Táta zavětril.

„Co se děje?“ zeptala se.

Neodpověděl.

„Co je?“

„Nic.“

Jenny prozkoumala pachy ve vzduchu, ale zaznamenala jen slabou ptačí vůni, věděla, že takhle jsou cítit bělokuři, trochu zatuchle, jako staré žínky na nádobí.

Mech a rašelina a obrovské bloky kamene stoupaly po Alkavare vzhůru až k mrakům. Zaklonila hlavu a podívala se nahoru, a přesto nedohlédla až na špičku horského masivu. Stráň svažující se dolů k jezeru byla pokryta balvany velkými jako dům.

„Půjdeme až nahoru?“ zeptala se Jenny a ukázala prstem na horu.

Táta se sklonil a přejel prsty po hrubém kameni, dlouhými, sukovitými prsty, měkkými jako samet, jako pozůstatek pravěkých zvířat, ale teplými a živoucími. Konečky prstů se dotkl nějaké značky na kraji kamenného bloku, byla sotva znatelná, vypadala jako stín nebo kruh? Jenny se jí dotkla. Mohla to být výšková značka. Starý způsob značení pro výpočet nadmořské výšky.

„Co je to?“ zeptala se.

Stejně značky viděli už dole v údolí. Možná pocházejí z doby, kdy se tady těžilo? Když se ještě na zaměření nepoužívaly satelity.

Táta položil ukazováček a prostředníček do středu černé díry.

„Tohle je to, co jsem ti chtěl ukázat,“ odpověděl.

„Vypadá to jako hvězda.“

Jenny přejela prstem po drážce kolem díry. Všech pět čar bylo vzájemně propojených do pěticípé hvězdy.

„Tohle je referenční bod,“ řekl táta. „Tohle místo si dobře zapamatuj.“

Jenny vzhlédla k tátovi, protože poznala, že mluví vážně, a přikývla.

„A jak to mám udělat?“ zeptala se.

„Prostě zavři oči, soustřeď se, zapamatuj si tohle místo, kameny, vůně, vzduch, světlo, prostě všechno. Zapamatuj si mě, sama sebe na tomhle místě, jak se teď cítíš. Časem se to naučíš.“

Jenny už se neodvažovala znovu zeptat, znělo to důležitě, prsty pohladila hvězdu, zavřela oči, jsem tady, kameny jsou tady, hvězda je tady, důl je tady. Cítila, jak do ní to místo prostupuje, jako by k ní hovořilo všemi svými pachy a zvuky. Teď jsi u mě, řeklo, a jednoho dne se sem vrátíš, odteď ať budeš kdekoliv, budu stále s tebou.

A Jenny poslouchala. Puklý kámen s hvězdou se k ní přiblížil, zformoval se uvnitř její mysli, stal se místem, ze kterého vycházely cesty všemi směry, středobodem v její hrudi. Od téhle chvíle budeš stále se mnou, pomyslela si. Odsud, z tohoto místa, si můžu všechno pamatovat.

„Referenčních bodů existuje víc,“ řekl táta, „postupně si můžeš vytvářet své vlastní. Budou taková tvoje pojistka. Soustřeď se! Tohle bude kontrolní stanice tvé paměti. Vždycky budeš s jistotou vědět, že vzpomínka na tohle místo je jen tvoje. Hlavně vůně, zapamatuj si hlavně vůně.“

Jenny zavřela oči a nasávala horské vůně – šťavnaté morušky, zmrzlých borůvek, šichy černé, jemnou vůni půdy a zralých jablek – sladkokyselá vůně, která se sem nehodila, ale

byla pronikavá, ano, zimní jablka. Zaregistrovala zvuk slabého vánku, tátova hlasu, hrubého kamene, rozhlédla se kolem sebe, zaměřila vrcholky hor, stezku, jezero, potok, potom položila na rytinu dlaň.

„Co je to za značku?“

„Někdy sem spolu zase zajdeme.“

„Je hodně stará?“

„Je z doby, kdy se zavřel důl. Taková... připomínka... že kameny, paměť. Všechno spolu souvisí. Doly i hvězdy.“

Táta přešel rukou po obrázku.

„Aha?“ Jenny se zvedla a rozhlédla se po úbočí hory. „A co tedy znamená?“

„Znamená to...“ Náhle zmlkl. „Musíme jít.“

„Je jich víc? Mohli bychom se na ně podívat?“

„Ne, už musíme jít.“

„Jsou ty doly hluboké?“

„Už dost,“ řekl, „teď jsi tady alespoň byla. Zase se sem vrátíme.“

„Já vím, za sto let,“ řekla.

„Já věděl, že to nebyl dobrý nápad,“ procedil skrz zaťaté zuby, seskočil dolů z kamene a spěšně vyrazil zpátky k batohům, chladný vzduch proměňoval jeho dech v bílou páru.

Jenny se otočila, položila ruku na hvězdu, rozloučila se a pospíšila si za tátou, otázky, mravence hemžící se uvnitř břicha, si nechala sama pro sebe. Takhle si to nepředstavovala. Chtěla zpátky domů, za mámou, Wilmou a Davidem.

Táta si bez jediného slova hodil batoh na záda a do ruky vzal svou vycházkovou hůl. Jenny spěchala za svou bagáží, protože táta na ni nečekal.

„Jdeš?“

Jenny to přešla mlčením a popoběhla k němu, táta přidal, vzduch se ochladil a stíny se začaly prodlužovat. K jezeru Lăutakjauratj dorazili až za soumraku. Horský potok se v tom

místě vlnil a vytvářel meandr, vymletou půlkruhovou strouhu v nízké trávě. Táta se postavil do jeho oblouku.

„Tady,“ řekl a ukázal, kde bude stát stan.

Horský březový les bojoval, aby se udržel v mělké půdě. Vrby rostly všude. Táta rozložil stan, zatímco Jenny sbírala dřevo. Dávala pozor na trpasličí a dětské ruce a nohy a obličej a pohledy, které ji hledaly v houští, šepot a prsty, jež se po ní natahovaly a vlající vlasy a hlasy prohánějící se po neviditelných stezkách pod kořeny stromů.

Postavili si malou hranici, silnější kusy dřeva vyrovnali do čtverce kolem malých větviček, které byly na podpal. Jenny posbírala i jemné lýko, udělala z něj kouli a položila ji na silnější kus kůry. Táta jí podal křesadlo.

„Zkus to.“

Sklonila se a párkrát škrtla. Jiskry pokaždé dopadly na špatné místo, jen zadoutnaly, ale nerozhořely se. Táta ji chytil za ruce.

„Drž to blíž.“

Nasměroval křesadlo směrem na lýko, jedno škrtnutí, dvě, jiskry dopadly tam, kam měly, a objevil se kouř. Foukli do žhavého a oheň se vzňal. Táta přiložil trochu suché trávy, přidal trochu víc kůry. Jenny foukala do plamínků, přiložila na ně několik tenkých třísek a oheň začal nabírat na síle. Zvedla hromádku proutí a položila ji do plamenů.

„Nech si ho.“

Táta jí sevřel prsty kolem křesadla a podržel její ruku ve své dlani, opřela se čelem o jeho paži a nasála jeho vůni.

Kolem ohně se rozlilo příjemné teplo a světlo, ale jejich tábor obklopovala zeď husté tmy. Popíjeli čaj, poslouchali praskání ohně, bublání potoka a přitom pozorovali hvězdy, jež prosvítaly mezi roztrhanými mraky.

Co se to tam vlastně stalo? zamyslela se Jenny. Značka na kameni, důl, proč začal mít táta tak naspěch? Byl teď ještě

zamlklejší než jindy, nenápadně pozorovala, jak klackem přehrabuje žhavé uhlíky, obličej osvětlený září od ohně.

„Co znamená referenční bod?“ zeptala se.

„Referenční bod přímo souvisí s našimi vzpomínkami. Jací jsme a kam máme namířeno.“

„Já to nechápu.“

„To, že tu teď jsme, má svůj důvod. Jsou určité věci, které chci, aby ses naučila.“

„Já vím, naučit se orientovat, poznávat rostliny a zvířata a tak.“

„Dneska už toho bylo dost, Jenny, budeme pokračovat zase až zítra.“

Široce zívla, když jí to připomněl.

„Nemohl bys mi něco vyprávět?“ poprosila.

„Běž si lehnout. Já ještě chvíli zůstanu u ohně.“

Jenny zalezla do stanu a nasoukala se do spacáku, ale bylo jí v něm horko. Zhasla baterku. Táta nakoukl dovnitř, přiložil jí ukazováček a prostředníček na čelo mezi obočí.

„Spi,“ řekl.

Ztěžkla jí hlava, oči se zavřely, myšlenky zakroužily kolem stanu a zalétly až k hvězdě na kameni. Na krátký okamžik se vrátila na to místo, vzpomínka byla stejně jasná jak třepotání látky stanu a vůně spacáku, pak přistála zpátky na stejném místě. Tátovy prsty na čele, zurčení horského potoka v pozadí.

Táta zatáhl stan, stíny tančily ve světle ohně jako duchové stromů, osvobození ze svého dřevěného vězení.

ŠEST

Augpaligtok běžela tryskem, sledovala koryto potoka západním směrem, nahoru na horské hřebeny, chtěla zaútočit ze severní strany. Mraky se zvedly a krajinu zahalila noc. Nad hřebeny hor vysvitly hvězdy. Když se svou skupinou přešla přes vrchol hory, vyplašila tam stádo sobů pasoucích se v rozsedlině, sobi se divoce rozeběhli s nataženými krky přes potok, kolem zadních nohou jim pěníla voda. Augpaligtok dala znamení a všichni se naráz zastavili. Na chvíli si dali pauzu a nechali soby utéct do bezpečí. Svůj cíl měli na dosah. Zřetelně cítila pach Jeda.

Pak vyběhli za soby, díky nim možná nebudou slyšet a ani tak výrazně cítit. Chtěli Jeda překvapit, nebo o nich už věděl?

Pach Jenny tu byl také, společně s dalšími. Tak povědomý, a přesto tak vzdálený. A záviděníhodný.

Kdyby její vlastní děti přežily, byly by teď už dospělé. Běžely by teď po jejím boku.

S pevně stisknutými sanicemi se hnala houštím podél potoka, s vyceněnými zuby dýchala prudce a krátce. Možná že její reakce byla přehnaná. Jenže pořád neměla dost. Nešlo jí o to, potrestat lidi. Nemyslela si, že za to musí všichni zaplatit. Nebyla to jen obyčejná pomsta. Byl to způsob, jak zapomenout sama na sebe.

Nejhorší byly vzpomínky.

Láska vyprchala.

Vůně čerstvě narozených vyprchala.

Pocit, když držela jejich chlupatá tělíčka na svých prsou, byl nenávratně pryč.

Jejich zvědavé pohledy. Pokusila se si je vybavit. Ty jejich tenké ocásky propletené do sebe.

Jenže jediné, co se jí vybavovalo, byla krev. Mouchy. Shnilá těla.

Čas uzrál, konec s podlézáním.

Nahoru na další hřeben, a tábor támhle dole.

Jed byl s výběrem místa obezřetný. Ze tří stran ho obklopoval horský potok.

Teď přišla její chvíle, aby vystoupila ze stínu.

A přestala se schovávat.

SEDM

Přestože měla Jenny otevřené oči, nic neviděla, slyšela soby, jak se prohнали jejích táborem a zaběhli do březového lesa. Slyšela syčet oheň, když ho táta zalil. Chtěla na něj zavolat, ale otevřená ústa zůstala němá. Dýchala, co nejpomaleji to šlo. Vyschlo jí v krku.

Někdo se plížil ve křoví. Měla by se ozvat? Proutím zašustil lehký větřík. Potichoučku se otočila a zaposlouchala se z druhé strany.

„Jenny,“ zašeptal táta skrz stanové plátno.

„Ano.“ Hlas se jí trásl, nedokázala ze sebe dostat víc než jen slabé pípnutí.

V dálce tokalo pár kohoutů bělokura. V téhle tmě, podobné té uvnitř konvice na kávu, to znělo jako volání nějakých nadpřirozených tvorů, jako varování točící se v konvici kolem

dokola, jako by se úprkem přes vřesoviště snažili zachránit život, ale nedokázali z něj najít cestu ven.

„Jenny, buď potichu. Nehýbej se. Já se vrátím.“

„Počkej,“ špitla, „tati, počkej!“

Vysoukala se ze spacáku, znovu ztuhla. Vedle stanu zapras-kaly větvičky, ležela a ani se nehnula, jako starý kmen břízy, pokroucený a nehybný, připravený k rozštípnání na oheň. Zno-vu ticho, šel pryč? Jenny se vrhla na zip. Musela ven. Tahala a škubala za jezdec, sražená voda ze stěn stanu jí stříkala do obličeje, zip nešel rozepnout, zatáhla za očko, hup a byla venku.

Oharky v ohništi ještě žhnuly. Otočila se kolem dokola. Napínala uši, kam se poděl? Neslyšela nahoře na hřebeni kro-ky? Rozeběhla se rychle jak vítr. Zvuky ustaly. Že by už přešel na druhou stranu? Škrábala se nahoru do kopce, bosa, skrz houští a přes ostré kameny. Polil ji ledový pot, v ústech cítila kovovou pachut', rychle dosáhla vrcholu kopce. Celá uříčená tam dosedla na kámen, byl úplněk, jasná obloha plná hvězd, zem pokrytá stříbrem.

Krajina uvnitř její mysli se proměnila. Aniž se otočila, uvi-děla před sebou celé pohoří. Cítila všechny vůně. Zřetelně slyšela každý zvuk. Ledový vzduch v plicích. Otočila hlavu. Naslouchala každou svou buňkou. Na druhé straně hřebene slyšela kroky, přitiskla záda ke kameni a zvedla se.

Její stín se ostře rýsoval na třpytivé ploše.

Kam se ztratil táta? Její tělo bylo jako anténa, která přijí-mala vše, co se kolem hýblo, oči radarem snímajícím okolní kamennou krajinu. Jenny dýchala prudce, co se to s ní dělo? Od krku až dolů k patám a zpátky nahoru k pažím jí přebí-hal mráz.

Jejich přítomnost ucítila nejdřív v zádech. Kousek se poo-točila. Skupina vzpřímených postav s rozčepýřenými vlasy a těžkými batohy na zádech se brodila bystřinou a voda jim

přítom obtékala kolem stehén. Viděla je, ale nejen očima, slyšela ozvěnu jejich kroků, cítila pach jejich šatů, potu, dechu. Běželi přímo k ní.

Odskočila stranou hbitě jak potěr lososa, o kus níž z kopce si všimla kamenného bloku, rozeběhla se zpátky, vrhla se k zemi. Prudce dýchala. Plíce ji bolely. Oni mě slyší, pomyslela si. Musím zklidnit dech, dýchat zhluboka a pomalu. Srdce jí divoce tlouklo. V uších tepalo. *Když začneš cítit paniku, snaž se udržet v klidu*, říkala jí máma.

Běželi v řadě za sebou, jako had plazící se nahoru do kopce kličkovali mezi trsy trávy, jako vodní tok, jenž za zatačkou šustí rákosím. Tlumený dupot nohou, jak se blížili, jako houf holubů, jenž se vznese ze země, když se přiblíží jestřáb. Žádné funění ani sténání.

Vykoukla zpoza kamene. Jejich vůdkyni zářila na hlavě zvláštná hříva rudých vlasů barvy mědi. V ruce držela tmavý předmět, v němž se odrážel měsíc. Postupovala terénem, překážíkář, vítr ženoucí se přes vřesoviště. Ostatní v těsném závěsu za ní. Pět? Možná šest. Jenny se přitiskla ke skále. Zadržela dech.

Vůdkyně zvedla ruku. Zbytek skupiny na místě zastavil, otočila se a každého jednotlivě obešla. Jenny počítala. Bylo jich sedm.

A to, co se jim blýskalo v rukách, byly zbraně.

Zavřela oči, znovu je otevřela, skutečně viděla ocas?

Žena vypadala jak dvounohý lev.

Ti druzí byli stejně vysocí, někteří byli tmavovlasí, pár jich mělo vlasy světlé, barvy zlata. Zářivě rudý ocas vůdkyně švihal ze strany na stranu. Batoh vypadal, že je s ní srostlý, vůbec jí nepřekážel. S vysoko zdviženou hlavou zvedla ruku a ukázala na místo dole pod kopcem, na stan. Na to se všichni rozeběhli dolů k tábořišti, párkrát přitom vystřelili do vzduchu. Jenny se instinktivně vrhla k zemi. Rány se odrážely od skalnatých úbočí. Křičeli tátovo jméno.

Jenny měla oči doširoka otevřené, ale tátu nikde neviděla. Ve slabém měsíčním světle prozkoumala horské svahy, křoví podél potoka, stezku vedoucí do Alkavagge, po které sem přišli, ale po tátovi jako by se slehla zem. Zkusila znovu zapojit své smysly, ale už nedokázala věci vidět tak jasně jako předtím.

Nedokázala si vybavit žádný ze svých zážitků.

Otevřeli stan, vytáhli z něj spacáky a oblečení. Prohledali kapsy, obrátili batohy naruby a všechno to naházeli na jednu hromadu. Něčím ji polili a zapálili.

K nebi vyšlehl dým a plameny. Její šaty a spacák se proměnily v oblak prachu a vylétly nahoru do vesmíru. Celé tábořiště tančilo ve světle ohně. Co hledali? Chodili v kruhu, prozkoumávali zem, skláněli se a čichali.

Stopy? Štěstí, že táborem proběhli sobi. Jenže každou chvíli musí narazit na její i tátovu pachovou stopu. Jenny se rozhlížela po kopcích kolem sebe, kudy by mohla utéct?

V hlavě jí divoce bušilo. Věděl táta, že přijdou? Vystrašeně se rozhlížela do všech stran, znovu se seskupili. Uvnitř v hlavě se jí otevřela bílá díra strachu. Dýchala krátce, díra ji do sebe vtahovala, spirála hrůzy, točila se jí hlava, a aniž si to uvědomovala, z bolavých očí jí tekly slzy.

Jedna její část by se nejraději rozeběhla k nejbližšímu kopci.

Ta druhá cítila svou rozervanou hrud' krvácet na vřesoviště. Přála si, aby se táta vrátil, zahnal ty šilence a zařídil, aby se nic z toho nestalo. Jenže táta byl pryč.

Chtělo se jí křičet. Tati, ty srabe, zrádce, zatracený, zpropadený, zlý, podělaný, ty posero! Jenže měla stažený krk, nedokázala ze sebe vydat ani hlásku. Viděla, jak rudé vlasy vůdkyně ve světle ohně září, jak ukazuje na kopce kolem sebe. Ostatní se rozhlíželi po okolí, zdálo se, že diskutují, kterým směrem začnou pátrat. Nakonec ukázali jejím směrem.

Tati! Tati!

Schovala se za kámen, schoulila do klubíčka a celá se roztrásla. Teď přijdou. Chytí mě. Už mě mají.

Vtom uslyšela nad vším ostatním tátův hlas:

„Augpaligtok!“

Znovu se dali do pohybu. Jenny se zvedla ze země a nahore na hřebeni spatřila tátu běžet směrem na Alkavagge. Jenny ucítila v ústech panickou hrůzu. Pachuť zkyslého mléka, kouře a krve.

Rudoška zvedla zbraň a zamířila. Po vřesovišti se rozlehl výstřel a odrazil se od skal. Ale táta běžel dál. Další výstřel.

Viděla, jak padl do vřesu.

Jak divoká zvěř se vyřítily za ním.

Táta se po chvíli zvedl, potácivým krokem přešel přes hřeben a ztratil se jí z očí. Jenny ho viděla běžet. Ale nerozuměla tomu. Proč utíkal?

Nechal ji tady?

Otevřela ústa a chtěla vykřiknout, ale nešlo to. Strach byl jak supící parní mašina. Uvnitř vřela. Tlak přinutil tělo dát se do pohybu. Rozeběhla se z kopce dolů do tábora, za tátou, nesmí ho chytit. Když ale doběhla na místo, vrhla se k zemi. Přitiskla se pevně k trsům vřesu. Snažila se splynout s terénem.

Táta je mrtvý. Je zraněný. Žije?

Uslyšela kroky, šustění vřesu, těžkou váhou stlačený mech, slyšela, jak se utváří vzpomínka. Pokusila se odmyslet z tohoto příběhu. Hrozilo, že ji panický strach vymrští z jejího úkrytu. Uteč, uteč, nabádal ji. Ale svaly odmítaly poslušnost. Strach byl vznícený dům.

Nakyslý pach kožených šatů, několikadenní pot.

Netvor byl tady.

Jenny měla zavřené oči, snažila se být co nejmenší. Tiskla obličej hluboko mezi trsy šichy a plavuně. Běž! křičel mozek.

Něčí ruce ji uchopily za paže a zvedly ze země.

Zkroucené tělo.

Už ho nikdy neuvidím, pomyslela si.

Mami, pomoc.

OSM

Jenny ležela vedle dohořívajícího ohně. Ruce a nohy těžké jako promáčené dřevo. Oboje svázané. Páchl tu spálený plast a peří a vlasy. Modré plamínky se vzněcovaly, uhasínaly a znovu vzněcovaly. Vzpomněla si, jak jednou s Davidem prozkoumávali pláž na Näsuddenu a přitom našli pod špiňavou plastovou bedýnkou ještěrku. Byla mrtvá, prohnuté suché tělo obalené pískem. Chtěli ji ukázat mámě a tátovi, a tak našli kousek kůry, na který ji chtěli nabrat. Jenny vzala klacík, ale jak se jí dotkla – ještěrka vyskočila jako na pérku, rozeběhla se a v mžiku byla pryč. David vystrašeně uskočil. Oba utíkali zpátky k ohni. Máma s tátou zrovna vybalovali svačinu. Wilma seděla na kameni a klackem na opékání štourala ve žhavých uhlících.

To byl jiný oheň.

Sevřel se jí žaludek, zhluboka se nadechla, napnula svaly, ale provazy nepovolily. Škubala za ně, zem pod ní byla studená, když vtom se někdo na druhé straně pohnul a zamířil si to kolem ohniště k ní.

Tmavovlasá dívka.

Jenny se vydrápala do sedu, vytáhla kolena k bradě.

„Kdo jsi?“

Dívka neodpověděla. Byly jí tak čtyři, pět let. Rozhodně je mladší než Wilma, uvažovala v duchu Jenny. Ale klidný pohled jejích očí říkal: *To bude dobrý*. Jak to mohla vědět?

„Pomůžu ti, jestli pomůžeš ty mně,“ řekla.

Jenny se rychle rozhlédla kolem sebe. Muž, který ji chytil a spoutal, nebyl v dohledu. Byly tu samy.

„Jak to myslíš?“

„Jestli mi pomůžeš, tak já ti taky pomůžu, honem.“

Dívka popošla blíž. Jenny před ní couvla, ale dívka jí položila ruku na rameno a stáhla jí provaz ze zápěstí tak lehce, jako kdyby vůbec nebyl na uzlu. Rozvázala jí nohy.

„Musíš mě nést,“ řekla dívka, „vezmi mě na záda.“

V záři ohně se jí leskly vlasy, obrys její postavy se třpytil, žhnul, jako by se měl každou chvíli rozplynout. Od potoka se blížily kroky, Jenny nastavila záda a dívka jí na ně naskočila, nohy jí obepnula kolem pasu. Jenny je popadla a rozeběhla se, ještě ucítila závan vůně jablečného šampónu.

Čekala, že dívka bude těžší, ale bylo to snadné, letěla vpřed, napjaté svaly se pohybovaly neočekávanou silou. Několika skoky se ocitla zpátky u kamene, nohy ji nesly jako křídla sokola, ještě pár dalších kroků a stála nahoře na hřebeni. Dívka se jí pevně držela kolem pasu a ramen, hlavu pevně přitisknutou k její. Jenny se ohlédla zpátky k tábořišti, hluboko dole seděl jeden z tvorů v podřepu vedle ohniště, zkoumal zem, hledal vzpomínku na ni tak, jak ji tam po sobě zanechala. Ve světle ohnivých plamenů se mu leskly vlasy. Zvedl hlavu.

Jenny běžela jako o život, slepě se hnala směrem na západ. Zvládl to táta? Běžela, co nejrychleji mohla. Nedívala se přitom nalevo ani napravo. Co hledali? Měla ta žena skutečně ocas, nebo to byl jen nějaký převlek? Možná na sobě měla kožešinu z nějakého zvířete? Jenže ten ocas sebou mrskal.

Bolelo ji na prsou. Dívka se jí držela pevně kolem krku, voněla lesem, horami a čerstvým ovocem. Jenny proběhla mezi

jezery. Přeskočila potoky. Přebrodivla močály. Cesta vedla do kopce. Kamenitý terén. Nohy kmitaly, hrudník se roztahoval, musela běžet dál, přestože ji bolestivě páliło celé tělo. Před očima měla tátu, jak padá a znovu se zvedá, padá a znovu se zvedá a tak pořád dokola.

Nebe nad horskými hřebeny se zprvu zbarvilo do fialova, pak do růžova a nakonec do tyrkysové modré. Hvězdy vybledly. Měla nohy orientačního běžce. Kam se poděl táta? Jdou po ní? Chytili ho?

Na horizontu se ukázal proužek světla. Jezero, držela se blízko vody, podél břehu ležely ploché kameny a byl tu lehčí terén. Po hladině běžaly hoholky lední, a jak se přiblížila, vzlétly, obkreslily ve vzduchu půloblouk a zamířily na jih.

Neleží tu někde v kaluži krve mezi kameny? Nesvázali ho?

Zemi ještě pokrývala jinovatka, tráva byla ztuhlá nadcházející zimou. Balancovala po kamenech směrem k vodě. Uvědomila si, že je bosa. Pokrčila kolena a postavila dívku na zem. Rozbila led u břehu, nabrala vodu do dlaní a napila se. Nohy měla plně škrábanců, prasklin a řezných ran. Smyla z nich krev, na spodní straně ledu se udělala rudá kola a skvrny.

Měla bych se vrátit, pomyslela si, co když táta potřebuje pomoc. Říkal, že se vrátí. Co když tam na mě čeká? A nemůže mě najít? Mohla bych udělat kruh a vrátit se zpátky z druhé strany. Zastřelili by i mě. Možná by mě střelili do nohou. Do kolen. Ta by explodovala. Nebo přímo do srdce. Až by vystříkla krev.

Táta to nezvládne. Táta to zvládne.

Chtělo se jí křičet, ale neodvažovala se to udělat.

„Myslíš, že je táta v pořádku?“ zeptala se.

Dívka neodpověděla.

Jenny se zvedla a rozhlédla do všech stran. Otevřela ústa a chtěla zavolat, ale rychle se stáhla zpátky. Byla naprosto nechráněná. Kam až oko dohlédlo jen ploché holé skály, vyšší

země. Ohlédla se, nikdo ji nepronásledoval, alespoň měla ten pocit.

Dívka zmizela, nikde ji neviděla, kam se poděla?

Nikdo neví, kde jsem, pomyslela si Jenny.

Zbraň, kterou ta rudovláska držela v rukou, ocas, který sebou mrskal, když chodila po tábořišti a hledala stopy, když si klekla na zem a čichala. Napůl lev a napůl člověk.

Teď litovala, že si pořádně neprohlédla mapu.

Je jedno, kterým směrem se vydám. Cesta zpátky může znamenat smrt. Stejně tak cesta vpřed.

Rozeběhla se a nohy se jí třásly. Tělo ztěžklo, přestože už nenesla tu malou dívku. Měla čím dál větší hlad. Máma nás bude hledat. Ale kdy? Nejspíš až za pár dní.

Napila se hodně vody, ale nepomohlo to. Musela jít dál. Slunce se pomalu posouvalo po lince obzoru. Po pastvinách se rozprostřely stíny, opřely se do svahů, plíživě přicházely za ní, roztahovaly se a chytaly ji do svých temných prstů.

Každý další krok znamenal větší vzdálenost od táty.

Na horizontu spatřila Davida a Wilmu, jak na ni mávají. Zatřásla hlavou. Byla to skála? Bříza. Kočičí člověk?

Znamená to, že už je nikdy neuvidí?

Určitě by byli smutní. Obličej i hrdlo se jí stáhly. Zatoužila přitulit se k mámě. Wilma by to nikdy nepochopila. Nikdy by se to nedozvěděli.

Jak by ji tady mohli najít?

Kočičí lidé šli možná po ní.

Třeba tátu zajali.

Nebo ho zabili?

Těkala očima do všech stran, ale začala jí padat víčka. Byla čím dál těžší. Potřebovala si chvilku odpočinout. Za horským hřebenem se vynořila obrovská jezera. Bude je muset obejít, aby se dostala do Sulitelma, viděla to na mapě, pár domků, cesta, ale bylo to daleko. Prohlubně nebes mezi plochými

horami, chuchvalce mraků převalující se po zemi, neviditelně lesklý led, jenž se táhl na míle daleko od severu k jihu. Klesla do stínu vedle kamene. Přitáhla si nohy k bradě, schoulila se a rukama objala kolena. Slunce zapadlo za horský masiv. Jen na chvíli zavřít oči, nespát, víčka jí poklesla.

Probudila se s nohama pod bradou a zády opřená o kámen. Před zamlženým zrakem jí poskakovaly rudé skvrny.

Tělo ji nechtělo poslouchat.

Před ní se pohybovalo něco velkého.

Přimhouřila oči. Natáhla nohy. Oči by nejraději ještě spaly. Zem byla pokrytá sněhem. Její ruce a nohy také, ale bylo jí teplo. Jak dlouho spala?

Jenny se zhluboka nadechla, točila se jí hlava, slyšela výstřel, viděla tátu, jak padá k zemi. Přinutila oči, aby se otevřely, a zaostřila pohled, to je vlk, co ji sleduje? Zadržela dech. Jejich pohledy se střetly.

Nebyl to jen sen?

Nehýbal se, neuhýbal pohledem. Nebála se ho.

Spi, říkal, cítila to, chtěla to. Klidně spi.

Uvnitř její hlavy se táta zvedl ze země.

Přešel přes hřeben hory a zmizel jí z očí.

Musím najít tátu, pomyslela si, za každou cenu.

DEVĚT

Jenny za sebou zabouchla dveře. Na věšáku v předsíni viselo vlhké zimní oblečení. Boty si zula na rohožce a postavila je

na botník. Z kuchyně na ni zavolala máma, Gaupa. Zněla tak vesele, jako by všechno bylo v naprostém pořádku. Jako by tady nikdo nescházel. Jenny jí neodpověděla. Copak už nikdo kromě ní nevěřil, že se táta vrátí? Jenže už je to pět let. Z berního úřadu přišel dopis, podle zákona by ho mohli prohlásit za mrtvého, ale na to ona nikdy, ale nikdy nepřistoupí. Zavrtěla hlavou, pěstí se plácla do čela.

Nedoufat. Nic neočekávat. Každý den. Každou noc. Každé další ráno.

Vývar a čerstvě upečený chleba. Máma se snažila.

Jenže Jenny nedokázala nic předstírat.

A k tomu všemu ji ještě ignoroval Kriz. Jako by nestačilo, že se do zítřka musí doučit miliardy megabytů do občanky. Občanskou nauku nesnášela. Elle ji naopak milovala. Pro Jenny to bylo nepochopitelné. Jak si mohla myslet, že by to její mávání transparenty mohlo něco změnit? Místní sdružení ve Skelleftehamnu, ve švédském oddělení, ve Skandinávské unii, v evropském regionu, v globální Klimatické koalici. Copak nechápe, jak jsou bezvýznamní?

„Jenny, pomoz mi s tím chlebem. Je venku zima?“

Máma pülila vejce uvařené v mikrovlnce.

„Strašná.“

Z komínů tavicích pecí stoupaly do zářijového vzduchu proužky dýmu. Sedm pod nulou, my jsme tak hloupí, pomyslela si Jenny.

Vrtule větrné elektrárny se netočily, připadaly jí jako křehké květiny, slabé stonky v moři, kopretiny bez okvětních lístků, mrazem opadané sedmikrásky. A listy bříz, zežloutlé a zmrzlé, ale stále na stromě, jako zlaté šperky planoucí ve večerním slunci.

Vloni opadalo listí stromů na patnácticentimetrovou vrstvu čerstvého sněhu. Nikdo nečekal, že by zima mohla přijít tak rychle. Vědci tvrdili, že další rok bude mírná zima. Byl to jen

špatný vtip, protože když se zastavil Golský proud, bylo to přesně naopak. Domnívala se snad Elle, že dokáže rozproudit Golský proud?

Jak se to má stihnout všechno naučit?

„Jak ses dneska měla?“

„Dobře,“ odpověděla Jenny.

Máma chytila Jenniny studené tváře do dlaní. Jenny se jí vykroutila.

„Viděla ses dneska s Krizem?“

Jenny odvrátila hlavu. Nemohla by jí položit nějakou lepší otázku? Máma na to měla talent, ptát se na nevhodné věci v ten nejnevhodnější okamžik, vždycky něco prohodí jen tak, jakoby mimochodem, přitom bylo z jejího hlasu poznat, že Krize nemá ráda.

Něco na tom ale bylo, Kriz byl zvláštní.

Jeden den byl milý a veselý, a hned nato odtažitý a zamračený.

Ale nejsme takoví všichni?

Ale i tak. Jen proto, že ona chodila do prváku na přírodovědu a on do třetíáku na sociologii?

Kriz se na ni díval způsobem, jako by o ní věděl víc než ona sama. Ne takovým tím úlisným způsobem, který byl specialitou některých borců. Určitým způsobem se v tom poznávala. Jako třeba když občas mívala ty zvláštní pocity, když ji například přepadla předtucha, že přijde Chas a ve stejnou chvíli vedle ní stál Kriz a jejich pohledy se střetly a on jakoby neznatelně kývl hlavou.

Jako by věděl, že ona ví.

A vzápětí na to přišla Chas.

Jenny to nechápala. Byla to jen náhoda?

Ale takové věci se jí děly často.

V pátek se k ní otočil zády a šel do třídy. Jeden z jeho dnů. Zatracený Kriz. O co mu vlastně šlo? Byl jako psík mývalovitý,

zasmála se, psíci mývalovití jsou roztomilí a přitom dokážou lézt strašně na nervy, člověk nikdy neví, kde jsou. Položila ruce na chleba, ještě byl teplý, natáhla se pro něj.

„Kdy se vrátíš?“

Máma vyndala z horní skříňky skleněnou mísu.

„Proč se ptáš?“

„Protože jsi upekla chleba.“

Máma dala vejce na stranu a postavila mísu na stůl.

„My jsme jediní, kdo jí kopřivovou polévku,“ prohlásila Jenny. „Ta je tak hnusná.“

Máma zavolala na Davida a Wilmu, aby šli jíst, a obrátila se k Jenny:

„Nemohla bys pro změnu říct taky něco hezkého? Alespoň občas.“

Hodila hnětací metlu do dřezu, až od ní odlétly kousky zelených kopřiv na kachlíčky.

„Já prostě nesnáším kopřivovou polévku, to je všechno,“ řekla Jenny.

„Vezmeš ten hrnec?“

Jenny obešla stůl a vzala si chňapky. Zvedla železný hrnec ze sporáku. Máma šla do předsíně a zakřičela nahoru do patra tak silně, že ho Jenny málem upustila. V horním patře hrál starý house. Zdi i strop se otřásaly dynamickými tóny. Nikdo neodpovídal, máma se otočila.

„Jenny, prosím tě, dojdí pro ně.“

„Nech je, ať umřou hladý.“

„To není vtipné. Lidé umírají hladý každý den.“

Jenny se postavila na třetí schod a zakřičela z plných plic:

„Davide! Wilmo! Jídlo!“

„Dojdi pro ně!“

Jenny vyšla schody a rozrazila dveře do Wilmina pokoje.

„Jsi hluchá? Jídlo je hotový. Vypni tu hrůzu.“

„Příště ťukej,“ houkla za ní Wilma, „nebo se ti něco stane.“

„Aby se něco nestalo tobě, ty puboško,“ okřikla ji Jenny.

„Já nejsem puboška!“

„Brzo budeš!“

Otočila se, přešla na druhou stranu chodby a prudce otevřela dveře Davidova pokoje.

„Pojď jíst!“

David seděl v křesle ponořený do virtuální reality. Se zataženými okny. V rukavicích. S brýlemi na očích.

„Počkej, už ho máme,“ řekl.

Wilma vypnula hudbu a seskákala po schodech dolů. Mára nalila vodu z kanystru do karafy a přidala do ní tabletu s citronovou příchutí. Postavila ji na stůl a posadila se. David seběhl schody.

Konečně byli všichni pohromadě.

Mára poslala kolem stolu ošátku s chlebem. David si nalil polévku. Wilma se natáhla pro rozpůlená vejce. Jenny už mezitím spořádala první krajíc.

„Uděláme si kolečko?“ zeptala se máma.

Jenny měla plnou pusy.

„Proč? Stejně nebudeš doma,“ namítla.

„Uděláme si ho teď. Chci vědět, kde jste a co děláte, že je všechno v pořádku... no, vždyť víte, jak to myslím.“

Nalili si polévku. Wilma do ní foukala, David si vzal vejce a začal.

„Nic zvláštního.“

Jenny ho mlčky napodobila. *Nic zvláštního.*

Mára na ni vrhla přísný pohled a Jenny sklopila zrak do talíře.

„Žádný zkoušky nebo tak?“ zeptala se máma, ale on odpověděl, že má jen běžné domácí úkoly.

Wilma strčila lžící do pusy, se zavřenýma očima si vychutnávala slane kyselou chuť kopřiv, jako by pila roztavené železo. Kolem stolu prolétla velká černá moucha, obkroužila ho

a vrátila se zpátky na okno. Wilma se rozpovídala o rozstřelu před okresní kvalifikací.

„Střelba v terénu,“ řekla.

Máma pokrčila rameny a s hlavou na stranu zvedla bezradně ruce. Opět o to přijde.

„První tři pojedou na mistrovství Severské unie,“ prohlásila Wilma.

Moucha udělala další kolečko kolem stolu a posadila se na ošatku s chlebem. A začala si třít přední nožičky o sebe. Máma ji odehnala rukou, ale moucha se odmítla hnout z místa.

„Asi ji probudilo, jak jsme začali topit,“ řekl David.

Máma se po ní znovu ohnala a tentokrát se zvedla, ospale a těžce jako starý kůň. Jenny se tomu zasmála a protočila oči.

„Je úplně přecpaná,“ řekla.

Když se soustředila, viděla rychlé kmitání jejích křidélek. Odletěla k oknu, párkrát do něj za záclonou narazila. Pak ztichla. Máma si odkašlala, odložila lžici a sepjala před sebou ruce. Obvykle neodjížděla na takhle dlouho, tentokrát měla být pryč tři týdny.

„Máš nějakou šanci, Wilmo?“ zeptala se Jenny.

„To je jasný, že má šanci,“ zastal se jí David.

„Budu ti držet palce,“ řekla máma, „třeba bych se na to mohla podívat na tabletu, podíváme se, kdy to bude. Dáš mi nějaký odkaz?“

„To víš, že jo, to bude dobrý,“ odpověděla Wilma.

Jenny odnesla svůj talíř ke dřezu a vylila do něj polévku.

„Posaď se, Jenny,“ požádala ji máma.

Jenny se otočila a opřela se o linku.

„Tři týdny,“ řekla. „Předpokládám, že všechno bude zase na mně?“

„Přijde ti pomoci děda,“ řekla máma, „možná ještě i někdo jiný. Zkusím to zařídit. Ale já vím, že se o sebe dokážete postarat sami.“

„To tu jako budeme mít někoho cizího?“ ohradila se Jenny.
„Já nechci, aby tu někdo cizí vařil a vytíral podlahu.“

„Neboj, nikdo cizí to nebude, ale nejspíš přijde až za pár dní, uvidíme. Vy to zvládnete.“

„Já budu taky pomáhat,“ řekl David.

„Jasně, to známe,“ namítla Jenny.

„Proč budeš pryč tak dlouho?“ chtěla vědět Wilma.

„Jde o důležitou schůzku ohledně půdního a vodního fondu v Hongkongu.“

„Ty tam poletíš?“ zeptala se Wilma.

„Poletíme do Dillí a odtamtud budeme pokračovat Super-loopem.“

„Stejně se zase k ničemu nedoberete,“ řekla Jenny.

„Neboj,“ řekla máma. „My to zvládneme.“

David si mazal chleba. Wilma jedla polévku. Na mámě bylo vidět, že má ještě něco na srdci.

Vždyť se o to snaží už tak dlouho, pomyslela si Jenny. Co asi tak OSN může dělat? Svět dovolil, aby se všechno zhroutilo. Jaký má smysl být kvůli tomu tak dlouho pryč? Když to stejně ničemu nepomůže? Ale ona se o to musí alespoň pokusit. Jenny doufala, že má máma pravdu a něco se jim přece jen podaří změnit, i když se to ještě dosud nikdy nepovedlo. Nechtěla ani pomyslet na to, že by vyjednávání opět skončilo na mrtvém bodě. Všichni měli strach ze záplav a masové migrace obyvatel a že by mohla vypuknout válka o vodu a že by se všechno mohlo ještě zhoršit. Jenny se chtělo začít křičet, máma se o to musí postarat, vždyť je u toho, to ona vede vyjednávání a je jednou z těch, kdo rozhoduje.

„Tentokrát se musíme dohodnout,“ řekla máma.

Jenny věděla, že Wilma nerada ráno snídá sama, stejně tak nerada sama večeří. Nebo dělá úkoly. Wilma si sice nikdy nestěžovala, ale Jenny to na ní viděla. Máma pokaždé slíbila, že na příští závod se už určitě přijde podívat a pak na další.

Ale vážně, její práce byla skutečně důležitá. Žádná soutěž ve střelbě přece nemohla konkurovat snaze zachránit svět?

„Je možný, že se dostanu na krajský přebor,“ řekla Wilma.

„Budete jednat o přehradě?“ zeptal se David.

„Půjde o celou sérii opatření,“ řekla máma. „Kdo to zaplatí, jak se bude voda přerozdělovat, chtěli bychom zavést regulaci ceny vody, ještě víc omezit spotřebu masa a cestování, spotřebu energií.“

„To se vám nikdy nepovede,“ namítla Jenny. „Stačí podívat se do vašich pokojů.“ Mávla rukou směrem k Wilmě a Davidovi. „Jsou úplně přecpaný technickými hračkama.“

Moucha znovu zabzučela nad stolem, přelétla nad chlebem a usadila se na mámině talíři. Odehnala ji. Jenny se ji pokusila zahnat zpátky k oknu.

„Co bude dál?“ zeptala se Wilma.

„Bude válka?“ chtěl vědět David.

„Válka ne,“ řekla máma, „ne, ne. Žádná válka. Alespoň doufám. Ale spousta lidí se potřebuje někam přesunout. Musíme si vzájemně pomoci.“

„A co Izrael? A Palestina. Dokážou se spolu dohodnout? V Jordánu už není skoro žádná voda. Nebo Irák a Turecko? Ti také čerpají vodu společně, ne?“

„Mír je teď stabilní, za kritickou hranici se většinou počítá období třiceti let.“

„Dá se to vůbec nazývat mírem?“ namítl David.

„Jak to myslíš?“

„Mluvili jsme o tom ve škole. Sice se přestali ostřelovat, ale byli k tomu donucení. Spíš by se tomu mělo říkat období neválčení, negativní mír?“

Máma přikývla.

„To ale ještě pořád neznamená, že bude další válka.“

Náhle zmlkla, ztuhla a napřímila se.

Jenny se chytla desky stolu, aby neupadla.

Vzájemně si vyměnily pohled, co to bylo? Wilma zatínala ruce do sedáku židle, ale už to přestalo. Všechno bylo zase jako dřív. Jenny přeběhl mráz po zádech, ohlédla se za sebe.

„Mami?“

Jenny sledovala okenní tabulky, jestli se ještě třesou, zvedla se a šla k oknu.

„Sedni si,“ okřikla ji máma.

Jenny se podívala dolů z kopce, údolí potoka leželo ve stínu, horní špičky vrtulí ozařovalo oranžové světlo, komíny rönnskärské slévárny kouřily, ve fabrice se zrovna měnily směny. Dopravní pody se pohybovaly po magnetické dráze jako obvykle, plynulý proud třpytivě lesklých stříbrných rybek na své cestě zálivem.

„Co to bylo?“ zeptal se David.

DESET

Aleksander nesnášel, když si musel schovávat svou oháňku do kalhot, dřelo ho to, obtěžovalo, cítil se neohrabaný, jenže kamery byly všude, člověk už se skoro neodvažoval ji ukazovat ani doma. Pořád někdo chodil kolem. Dříve nebýval takový problém se někde ukrýt, pomyslel si, když byla stavení vzdálená na míle daleko od sebe a v lese nebyla živá duše. Jenže teď lidé byli všude. Všechno hlídaly satelity, na každém rohu byla kamera. Kdysi býval člověk cítit na vzdálenost několika kilometrů, byli slyšet, jak se neohrabaně prodírají nízkým lesním porostem, nebojácní pratuři, blázniví a bezohlední. Jako

kdyby neměli žádného přirozeného nepřítele. Jak směšné. Byli slyšet, i když se snažili být potichu. Oni si snad mysleli, že by někdy mohli někoho překvapit. Páchli hůř než doupe rosomáka, shnilým masem, močí, výkaly a potem. Z lidí neměl nikdo doopravdy strach.

Měli to tu vzít do svých rukou už dávno.

Nasál vzduch. Kriztian byl ještě stále nahoře.

Všechno teď mohlo vypadat úplně jinak, kdyby jim to Gaupa a Jed nepřekazili, posteskl si v duchu. Místo Jeda si měla vybrat jeho. Společně s Akkou mohli nastolit pořádek, lidé by se plazili po kolenou a dali by pokoj.

Jestli měla Augpaligtok pravdu, tak by se černá kostka měla už brzy najít. Někde být musela. U někoho. Že by ji měl Jed? Aleksander se nad tím pousmál. V tom případě se ztratila stejně jako on. A to by znamenalo, že tu budeme muset zůstat, pomyslel si. Bez kostky nebude zlato, tudíž ani cesta domů. Dřív nebo později nás odhalí. Naučí se, jak nás vystopovat. Pokud nezískáme kostku, tak... Nejlepší obranou by byl útok. Bezhlavý a nečekaný útok. Ale Gaupa by jim to stejně všechno zase překazila. Nikdy v sobě neměla dost odvahy, aby udělala, co je třeba, aby ukázala, kdo je tady pánem. Škoda, že nechápala, že je lepší převzít iniciativu.

Párkrát už k tomu málem došlo. Jenže jsme příliš rozptýlení, takhle se přece nemůžeme bránit, pomyslel si. Jednoho dne se ale budeme muset přestat schovávat.

Celý se otrásl.

Roztáhl paže a pokrčil kolena, aby udržel rovnováhu. Vzádu na krku mu naskočila husí kůže, chlupy na zádech podél páteře se mu zježily, ucítil mravenčení v konečcích prstů, v tříslech, na přední straně stehů až dolů do chodidel.

Ale zem byla klidná.

Podrážkami bot stál pevně na udusaném sněhu. Žádné otřesy. Všechno bylo v klidu.

Ticho jako tisíc metrů pod zemí v Renströmu.

Instinktivně si zkontroloval zbraň pod bundou.

Zhluboka nasál vzduch skrz stisknuté zuby a čekal. Přijde to znovu? Napjal všechny své smysly. Zavřel oči. Na západě mizelo slunce za vrcholky stromů. Dokonce i sýkory modřinky mlčely, koňadry znehybněly, sýkory lužní ztuhly. Dokonce ani jeřáby se nehýbaly. Příroda zadržovala dech, naslouchala sama sobě, v uších jí hučelo, ve spáncích tepalo, bolelo na plicích.

Jako první se pohnuly sýkory lužní.

Pííp, pííp, pííp.

Tím vše povolilo. Houf ptáků vyrazil dál do lesa s cílem najít si svou větvíčku na přenocování.

Byl to jen slabý otřes. Tentokrát. Ne jako když se protrhla nádrž Suorvadammen. Čtyři patra nemocnice v Boden se ocitla pod vodou. Voda smetla deset tisíc lidí. Město Luleå bylo zatopené.

Aleksander pokračoval dál nahoru k řadovému domu, kde bydlela Gaupa.

Směrem do ulice se svítilo jak v přízemí, v kuchyňských oknech, tak i nahoře, v prvním patře.

JEDENÁCT

Moucha bzučela a tvrdošíjně narážela do okenní tabulky, jako by se ji pokoušela rozbít, aby se dostala ven. Wilma si povzdychla, Jenny natáhla ruku ke skleničce, ale pohybovala

se velmi opatrně, pro případ, že by se to ozvalo znovu. Tamto, to přerušení, otřes, ten nízkofrekvenční tón, který pronikl stěnami a podlahou domu. Skleničkami na stole, tělem.

„Co to bylo?“ zeptala se máma.

„Nevím. Vy jste to cítili?“

Přikývli.

„Tohle nebylo poprvé, už jsem to párkrát zažila,“ pokračovala máma. „Myslím, že se toho nemusíte bát.“

David se nestačil divit.

„Myslíš?“

„Byl to jen malý otřes, úplně minimální, nečekala jsem...“ Zabručela. „Nečekala jsem... že si ho vůbec všimnete.“

„Ale co to bylo?“ chtěla vědět Wilma.

„Je to tak, že, jak bych to řekla... ne všichni... Ještě se toho musíte spoustu naučit. O sobě. Ne každý dokáže vnímat náznaky, cítit tak slabý pohyb zemské kůry. Mikroskopický otřes, nebo posun. Hlavně to neříkejte svým kamarádům. Ti by to nepochopili.“

„Co by nepochopili?“ zeptala se Jenny, „co se to stalo? Bylo to děsivé. Jako by se celý barák pohnul.“

David zavrtěl hlavou.

„Takže další věc, o které nesmíme mluvit?“

„Není to tak hrozný, jak to vypadá,“ řekla máma, „ale... Kdyby se to stalo znovu a hned to nepřešlo, tak vyjděte ven, na nějaký kopec.“

David rozhodil ruce.

„To je... naprosto šílený. Děsivé. Myslel jsem, že se nám to jen zdá. To bylo jako zemětřesení, nebo co?“

„Zemětřesení to nebylo,“ odpověděla máma. „Zjistím, co to bylo – určitě nešlo o nic vážného.“

„Ty si myslíš, že to nikdo jiný necítil?“ zeptala se Jenny.

„Nejdůležitější je, abychom drželi pohromadě,“ řekla máma.

Moucha začala znovu narážet do skla. Ze všech sil, prostě chtěla ven, odmítala to vzdát, obkroužila celou místnost.

„Fuj, to je hnus,“ řekla Jenny a sledovala mouchu.

„Podívej, teď zaútočí,“ řekl David. „Plnou rychlostí do skla, tomu říkám nezdravý optimismus, nebo bláznovství, nebo zoufalství.“

Přilétla zpátky na stůl a posadila se na kraj hrnce, ochutnávala polévku.

„Zabij ji,“ řekla Wilma.

„Sedni si!“

Máma odehnala mouchu.

„Zvládnete to tady sami? Vrátím se až patnáctého.“

Všichni sledovali mouchu kroužící nad stolem.

„Měli bychom jí pomoci,“ řekl David.

„Proč ti na ní tak záleží?“ zeptala se Jenny.

„Pustíme ji ven.“

„Aby radši zmrzla, to jí fakt pomůžeš,“ řekla Jenny.

Moucha se posadila na stůl před Wilmu. Ta se po ní pohotově ohnala lžící a přitom vycákla trochu kopřivové polévky. Moucha zůstala přilepená na stole, ležela na zádech a ve smrtelné křeči cukala nožičkami ve vzduchu. „Zásah!“

„Fuj, to je hnus,“ pohoršovala se Jenny.

Wilma se rozesmála.

„Ale why?“ zeptal se David.

Máma spokojeně přikývla, otočila se a vytáhla ze šuplíku čistou lžici. Podala ji Wilmě, která setřela kouskem papíru mouchu, otočila ji směrem k sobě a chvíli si ji prohlížela, než papír zmuchlala a položila vedle sebe na stůl.

„Pár týdnů tady sami vydržíte. Hlavně když budete držet pospolu. V mrazáku máte sójové maso, trochu zeleniny, udělejte si to halloumi, už dlouho nevydrží.“

„Myslíš, že se v Hongkongu na něčem dohodnete?“ zeptal se David. „Ohledně vody a tak.“

„Jestli se spolu dokážete dohodnout vy, tak věřím, že unie také.“

Jenny se napila z Davidovy skleničky.

„Vezmi si svoji,“ okřikl ji a vytrhl jí skleničku z ruky, znovu se obrátil na mámu. „Možná, že jsi jediná, která dokáže přinutit OSN, aby nějak zásadně zasáhla.“

„Nějak to dopadne, alespoň se o to můžeš pokusit,“ řekla Jenny.

„Vůbec netušíte...“ Máma sklopila zrak do talíře. Položila ruce na stůl, chytla Jenny a Wilmu za ruku, ty se chytily Davida a společně tak vytvořili kruh.

„Odjíždím zítra ráno. Věřím, že to dobře dopadne. Přijede se na vás podívat děda.“

„Tak to nám bude muset uvařit lasagne,“ řekla Wilma.

„A budeme spolu v kontaktu,“ řekla máma, „kdyby se něco dělo, tak mi hned volejte nebo mi pošlete e-mail.“

Pustili se.

„Musím se naučit jednu báseň nazpaměť,“ řekla Jenny.

„Vlastně jo, co máš příští týden v plánu?“ zeptala se máma.

„*Mystérium vzdechů*.“

„Tu dlouhou od Stagnelia? Jak to?“

„Doporučil mi ji děda. Co znamená Demiurg?“

„Demiurg? To je řecky, bůh stvořitel, podle některých byl prý nedůsledný, a proto není svět dokonalý.“

„Aha, takže podle něj je svět jen jeden velký vzdech?“

„Stagnelius byl tak trochu mystik, nejspíš četl Platóna, to byl starý řecký filosof, který také psal o Demiurgovi. Stagneliův otec byl kněz. Ale nedá se říct, že by to byl zrovna milý člověk.“

„No, každopádně musím udělat rozbor té básně a ve čtvrtek máme volno,“ pokračovala Jenny. „Půjdu na orienták.“

„Budete mít vyznačenou trasu?“

„Nebudeme smět používat rolovací tablety ani žádná jiná síťová připojení, jen starodávné mapy a kompasy.“

„Nechápu, že se nebojí,“ namítla máma.

„Já umím číst v mapě.“

„O tebe strach nemám.“

„Celý týden má být nad nulou. Do čtvrtka všechno rozmrzne, myslím, že to bude v pohodě.“

„Ale budeš nám tu chybět,“ řekl David mámě.

David a Wilma si přidali polévku. Máma si namazala další krajíc chleba, přikrájela tofu. Papriku.

„No fuj!“ vykřikla nečekaně Jenny a ukázala prstem na Wilmu. „Ona jí tou hnusnou muší lžící.“

Wilma se zatvářila překvapeně.

„No, ble.“ David se zakřenil.

Čistá lžíce ležela vedle ošatky s chlebem. Wilma vyplivla polévku zpátky do talíře, a jak vyskočila, převrhla svoji skleničku, její židle odlétla od stolu, ale David se pohotově natáhl a chytil ji. Jenny zastavila žínkou na nádobí rozlitou vodu, máma jí nalila novou. Wilma stála u dřezu a plivala a plivala, máma jí podala vodu. Wilma si vypláchla pusku a dál plivala. Všichni se smáli, dokonce i Wilma, přestože se vlastně smáli jí.

„To je děs, jak jsme někdy rychlí,“ řekl David a rozhlédl se po ostatních.

Wilma funěla a vrtěla hlavou.

„Fuj, to je hnus.“

„Copak, nechutnalo ti to?“ zeptala se Jenny.

„Už jsi někdy jedla muší kaši?“ odsekla Wilma.

David se jen smál a kroutil hlavou. Pak, když po chvíli zmlkli, znovu se na sebe podívali. Právě v takovýchto okamžicích jim táta chyběl nejvíc.

„Hlavně buď na sebe při tom orientačním běhu opatrná,“ řekla máma Jenny. „Neběhej moc daleko.“

„Teď si děláš legraci, vid’?“

„Já vím, táta tě to naučil.“

„Nic mě nenaučil.“

„Ale aspoň ti ukázal...“

„Co jako? Jak beze stopy zmizet?“ zeptala se Jenny.

„Tak jsem to nemyslela...“

„Nikdy o tátovi nemluvíme.“

„Jen jsem myslela...“

„Jako kdyby neexistoval, myslím, jako nikdy.“

Wilma odnesla talíře na linku.

David se díval z Jenny na mámu a zase zpátky.

„Táta se může kdykoliv vrátit,“ řekl.

Máma a Jenny se za ním otočily.

„Ty to nemáš v hlavě úplně v pořádku,“ řekla mu Jenny.

„Že je to tak?“

„Běž si zahrát Watergames, prosím tě, vůbec nic nechápeš, ty blbče.“

„Nebud' zlá, Jenny. Chybí nám všem,“ řekla máma.

„Táta je mrtvý.“

„To přece nevíme.“ Zvýšila hlas a zabodla dva prsty Jenny do prsou. „Nikdo to neví jistě!“

„Mrtvý, ale nepohřbený,“ vykřikla Jenny, otočila se a vyběhla po schodech nahoru.

Wilma dál uklízela nádobí do myčky. Máma se rozhlédla po kuchyni, obešla Davida a zamířila do obývacího pokoje. Šel za ní. Posadila se do koženého křesla. Vedle něj se rozsvítila lampička na čtení.

„Zhasni,“ řekla. Lampička zhasla.

David zůstal stát ve dveřích.

„Chtěla bych být sama,“ řekla máma.

„Já si myslím, že žije.“

„Taky bych tomu ráda věřila. Pro Jenny je to těžší.“

„Ale vždyť nic neviděla. Neví to jistě.“

„My nemůžeme vědět, co viděla. Byla pryč tři týdny.“

„To ale neznamená, že nemůže být naživu.“

„Promluvím si s Jenny až za chvíli.“

David se vrátil zpátky do kuchyně. Pomohl Wilmě s nádobím. Nemluvili, ale když stáli u linky a oškrabávali příbory, stáli těsně vedle sebe a pohybovali se pomalu, jejich paže se vzájemně dotýkaly. Wilma uklidila poslední skleničku a zavřela myčku.

„Běžný program,“ řekla. Myčka se spustila.

David šel do svého pokoje, zavřel za sebou dveře a podíval se ven z okna, pouliční lampy nesvítily, jen o kus níž pod kopcem se lampy postupně rozsvěcely, jak někdo kolem nich procházel po cyklostezce. Sníh se třpytil v halogenovém světle. Rudé listy topolů zářily jak krvavé skvrny. Wilma znovu pustila muziku, bláznivý, ale rytmický chaos, jenž se v pravidelných smyčkách opakoval stále dokola.

Další porada ve strategické hře byla stanovena na půl osmou. Ve Watergames byl team leaderem. Ve hře se mu nikdo neposmíval, neponižoval ho ani ho neurážel. Nikdo mu nebral vodu ani nekřičel Vánoční skřítku, Vánoční skřítku, když šel kolem.

Ve hře ho nikdo neznal.

Kdo ví, možná se mu s jeho spoluhráči podaří vyřešit ve virtuálním světě to, co se nepodařilo vyřešit dospělým v tom reálném? Nasarové ani Mogulové sice nebyli skutečné postavy, ale co bylo to nejhorší? Pár jeho online protihráčů odmítalo pustit jedinou kapku vody. A to byla ta výzva, najít kompromis tam, kde se to zdálo nemožné.

Nevěřil, že se mámě podaří něco změnit. Všichni mluvili o válce. Bylo nebezpečné mít tolik vody jako ve Finsku a Švédsku. Vodu chtěli všichni.

Venkovní lampy na kopci zhasly. Zůstal stát v okně a zíral do tmy. Ale žádná další se už nerozsvítila. Ten, kdo tam šel, se musel buď zastavit uprostřed mezi nimi, nebo zajít do